

Nye love og regler udfordrer vejafvandingen

Hydrauliske vurderinger set fra et juridisk og et teknisk perspektiv

Vejforum 2024

Advokat Henriette Soja, Horten

Dir: +45 33344293
Mob: +45 52344293
E-mail: hso@horten.dk

Henriette Soja

Partner (H)

Henriette Soja har gennem en lang årrække specialiseret sig i miljøret og er en af Danmarks førende advokater inden for denne disciplin. Hun har således rådgivet i mange principielle sager inden for miljø-, plan- og byggeområdet og ført forhandlinger og en lang række principielle retssager inden for alle de sagsområder, der traditionelt varetages af den kommunale tekniske forvaltning og den kommunale forsyningssektor.

Henriette har lang erfaring med udførelsen af miljørelaterede due diligence-projekter, compliance-programmer og risikostyring i private virksomheder. Hun har repræsenteret kommuner og private virksomheder i nogle af de største miljø- og byggesager i nyere tid, ligesom hun har gennemført advokatundersøgelser inden for miljø-, plan- og byggeområdet.

Henriette underviser på advokatfuldmægtiguddannelsen og på den særlige miljøjurauddannelse under Kommunernes Landsforening. Siden 1998 har hun været ekstern lektor ved Copenhagen Business School i erstatning og forsikring og forinden underviser i offentlig ret ved Københavns Universitet. Hun har endvidere en omfattende kursus- og foredragsvirksomhed, herunder specialkurser for myndigheder og private virksomheder om miljø-, kommunal- og forvaltningsret.

Karriere

Partner, Horten, 2006

Partner, Bech-Bruun, 2000-2006 (Leder af afdelingen for offentlig virksomhed, 2003-2006)

Møderet for Højesteret, 2001

Møderet for landsret, 1996

Advokatbeskikkelse, 1993

Advokatfuldmægtig og advokat, Bech-Bruun, 1991-2000

Fuldmægtig, Juridisk kontor, Miljøstyrelsen, 1988-1991

Uddannelse

Cand.jur., Københavns Universitet, 1988

Specialer

Miljøret, planret & byggeret

Klimaret og cirkulær økonomi,

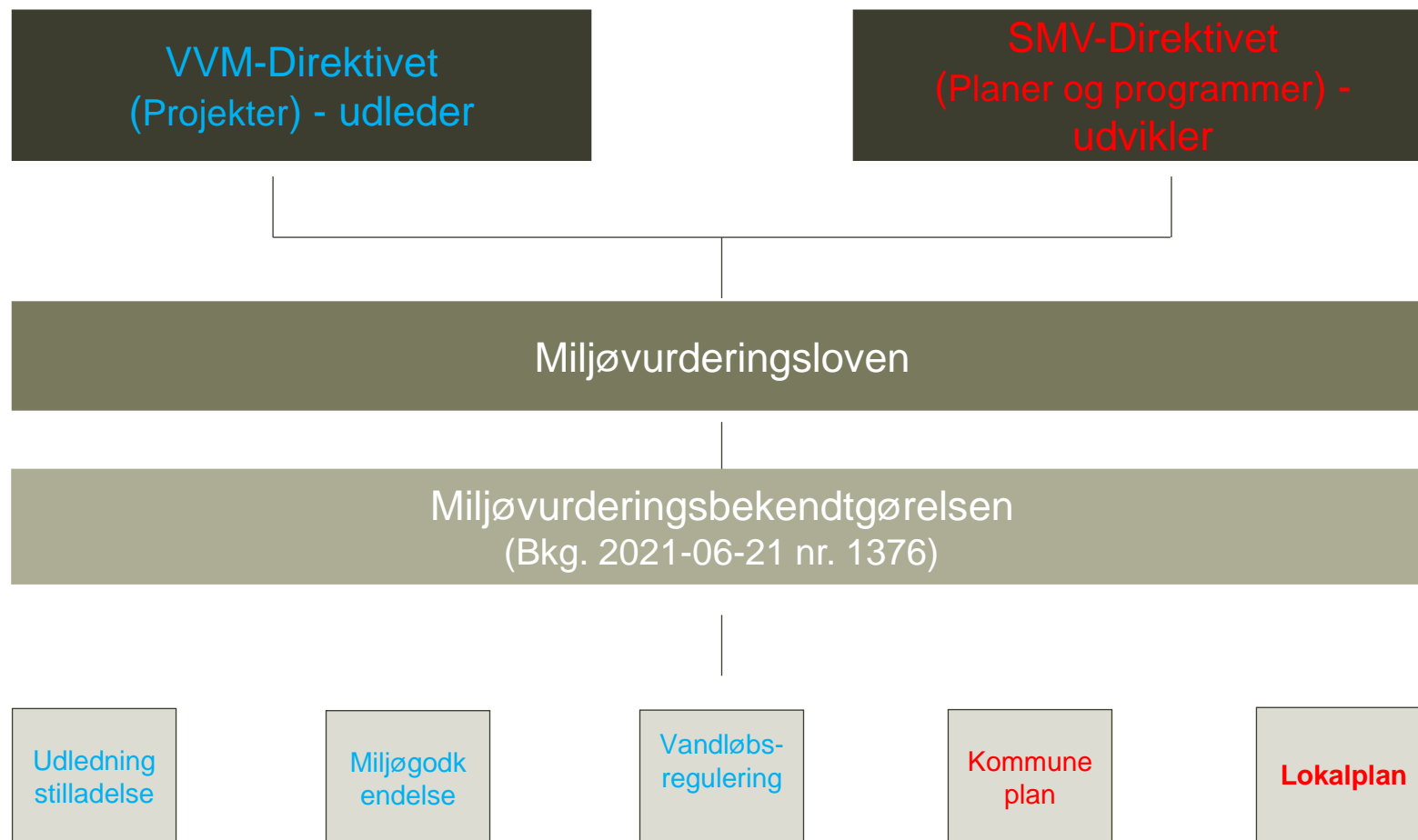
Offentlig ret

Retssager

Energi forsyning & infrastruktur

German Desk

Det retlige ophæng

Formålet med miljøvurderingsreglerne

- Miljøvurderingslovens § 1, stk. 1
- At kvalificere beslutningsprocessen for at undgå, at der opstår uforudsete væsentlige miljøvirkninger samt overvågning heraf
- Særligt i forhold til planer/programmer og konkrete projekter
 - Plan/program kan begrænse mulighederne for at imødegå de miljømæssige konsekvenser af et projekt
 - Ikke muligt at erstatte en miljøvurdering af en plan/et program med en miljøvurdering af et senere projekt
 - Kan gennemføres samtidigt, såfremt projektet og dets miljøvirkninger er konkretiseret

*”Lovens formål er **at sikre** et højt miljøbeskyttelsesniveau **og at bidrage** til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer og programmer og ved tilladelse til projekter med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling, ved at der gennemføres en miljøvurdering af planer, programmer og projekter, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet.”*

De afledte afgørelser

Udleder/forurener - udvikler/developer

Miljøbeskyttelseslovens kapitel 4

Spildevandsudledninger –
Regnvand er spildevand

Planlovens kapitel 5

Lokalplaner for etablering af
regnvandsbassiner

Ej PE-krav/så BAT -funktionskrav

En udledningstilladelse må **ikke**
stride imod et indsatsprogram

En lokalplan må **ikke** stride mod et
indsatsprogram

Hvad er et indsatsprogram??

Regler om vandplanlægning

Vandplanlægningsloven

VP3

Vandområdeplaner
(ikke bindende)**Retligt bindende
bekendtgørelser:**

- den konkrete vandplanlægning

Miljømålsbekendtgørelsen

Indsatsbekendtgørelsen

- grundlæggende foranstaltninger
- supplerende foranstaltninger

Tekniske bekendtgørelser:

Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål

Bekendtgørelse om basisanalyser m.fl.

Se oversigt på Miljøministeriets hjemmeside:
[Vandområdeplanerne 2021-2027 \(mim.dk\)](https://mim.dk/vandomradeplanerne-2021-2027)

Vandområdeplaner

Vandplanlægningsloven

1. PLANPERIODE

- 2010 – 2015
- "Vandplaner"
- Kommunale handleplaner skulle være vedtaget 22. december 2012
- Målopfyldelse 22. december 2015

2. PLANPERIODE

- 2015-2021
- Endelig vandområdeplan og revideret Natura 2000-plan skulle være vedtaget 22. december 2015
- Krav om kommunale handleplaner ophævet
- "Vandområdeplaner"
- Målopfyldelse den 22. december 2021

3. PLANPERIODE

- 2021-2027
- Forberedelsen blev sat i gang 22. december 2018
- "Vandområdeplaner"
- Målopfyldelse den 22. december 2027
- Vandområdeplanerne for tredje planperiode (2021-2027) har været i offentlig høring fra 22. december 2021 til 22. juni 2022.

PLANPERIODER PÅ 6 ÅR

Miljømål

Miljømål

Vandplanlægningslovens kapitel 4

- Miljøministeren fastsætter regler, der fastlægger og angiver konkrete miljømål for vandområdedistrikternes enkelte overfladevandområder og grundvandsforekomster og frister for opfyldelse af miljømål
 - Miljømål fastsættes ved **udstedelse af bekendtgørelse**

I 1. planperiode
indeholdt
vandplanerne
konkrete miljømål.

I 2. og 3. planperiode
indeholder
vandområdeplanerne
kun oplysninger om
miljømål.

Miljømål

Vandplanlægningslovens kapitel 4

- Miljømål for vandområdedistrikternes enkelte overfladevandområder og grundvandsforekomster kan være:
 - 1) God overfladevandstilstand
 - 2) God grundvandstilstand
 - 3) Godt økologisk potentiale for kunstige og stærkt modificerede vandområder
 - 4) God kemisk tilstand for overfladevand
- Miljøministeren kan under visse betingelser fastsætte:
 - Mindre strenge miljømål, jf. vandplanlægningslovens § 11
 - Strengere miljømål, jf. vandplanlægningslovens § 12
- De konkrete miljømål fremgår af bilagene til miljømålsbekendtgørelsen

Indsatsprogrammer

Indsats- programmer

Vandplanlægningslovens kapitel 6

- Indsatsprogrammer er dokumenter, der fastlægger, hvilke **foranstaltninger** myndighederne skal **gennemføre for at forbedre miljøtilstanden** i vandområdedistrikterne, jf. vandplanlægningslovens § 2, nr. 43
- Miljøministeren fastlægger et indsatsprogram for hvert vandområdedistrikt med henblik på opfyldelse af miljømål, der er fastlagt i miljømålsbekendtgørelsen
- Indsatsprogrammerne for hvert af de fire vandområdedistrikter fremgår af bilag 1-4 til indsatsbekendtgørelsen

Indsats- programmer

- Indeholder normalt følgende (forenklet):
 - 1) Regnbetingede udløb – bassiner
 - 2) Indsatser i henhold til Miljø- og Fødevareministeriets regler (gødskning, efterafgrøder, bræmmer)
 - 3) Spredt bebyggelse – forbedret rensning (antal af ejendomme)
 - 4) Ændret vandløbsvedligeholdelse
 - 5) Fysiske indgreb i vandløb (faunaspærringer, åbning af rørlagt vandløb)
 - 6) Etablering af vådområder
 - 7) Sørestaurering
 - 8) Kompenserende udpumpning/flytning af kildepladser
 - 9) Grundvandsbeskyttelse

Fremgår af indsatsprogrambekendtgørelsen

21. september 2023
Sagsnr.: 19/07872 og 19/07875
Klagenr.: 1004982 og 1004986
BBMI/KAM

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

OPHÆVELSE OG HJEMVISNING i sag om tilladelse til udledning af vejvand fra en motorvej til en række vandløb i Middelfart Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, jf. § 91, stk. 1.¹

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk

Afgørelsen

et vandløbs hydrauliske kapacitet skal indgå i forbindelse med en tilladelse til udledning af overfladevand i de tilfælde, hvor kommunen meddeler tilladelse til **en udledning, der overstiger den naturlige afstrømning til recipienten**. Det følger af nævnet praksis, at det som udgangspunkt er **medianmaksimumafstrømningen**, der skal lægges til grund for vurderingen af et oplands naturlige afstrømning.

med vurderingen af den hydrauliske kapacitet skal sikres, at udledningen **ikke vil medføre hyppigere eller større oversvømmelser** af vandløbet end hvad der ville være tilfældet **ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland**.

Miljø og Fødevarerklagenævnet konstaterer imidlertid, at den i robusthedsanalysen opstillede **referencesituation ikke svarer til, hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland**, idet eksisterende udledninger tillige er medregnet i referencesituationen.

Nævnet tilføjelse:

Efter nævnets opfattelse **skal eventuelle overløb ligesom andre udledninger medregnes i alle scenarier, bortset fra referencesituationen**, i det omfang, at der ved den konkrete afstrømning, som indgår i analysen, faktisk sker udledning fra overløbet.

Hvad nu?

Vores tolkning

Når der tillades udledninger over medianmaksimumafstrømningen, skal der laves vurderinger af vandløbets hydrauliske kapacitet

Der skal laves dynamiske hyppighedsvurderinger hvor der er relevant

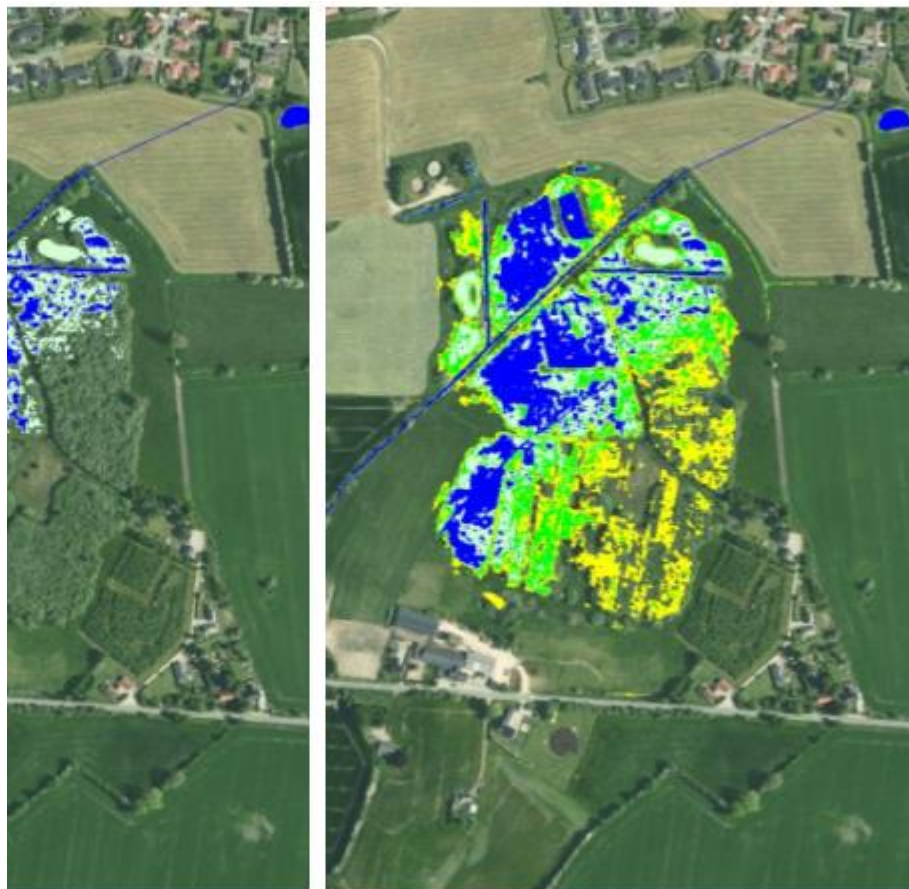
- Dette kan laves som simple beregninger i de punkter, der er udpeget som problematiske i robusthedsanalysen, men kan også laves som fulldynamiske modeller for hele vandløbet eller vandløbssystemet
- For en god ordens skyld bør der laves både en upåvirket reference og en statusberegning

Hvilke overløb der skal inkluderes i beregningen står ikke tydeligt

- Det kunne være overløb, som sker hyppigere end det gældende serviceniveau tillader

Hvad kan man gøre

- Forsinke til naturlig afstrømning
- Lave dynamiske beregninger og vurdere hvorvidt der opstår hyppigere oversvømmelser
 - Hvis der ikke kommer hyppigere oversvømmelser er alt okay
 - Hvis der kommer hyppigere oversvømmelser kan man:
 - Forsinke yderligere
 - Forsinke eksisterende udledninger
 - Forsinke opstrøms
 - Sikre sig retten til at oversvømme
 - Andet 😊

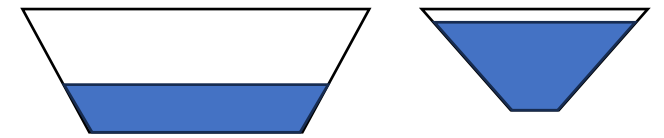
Signaturforklaring

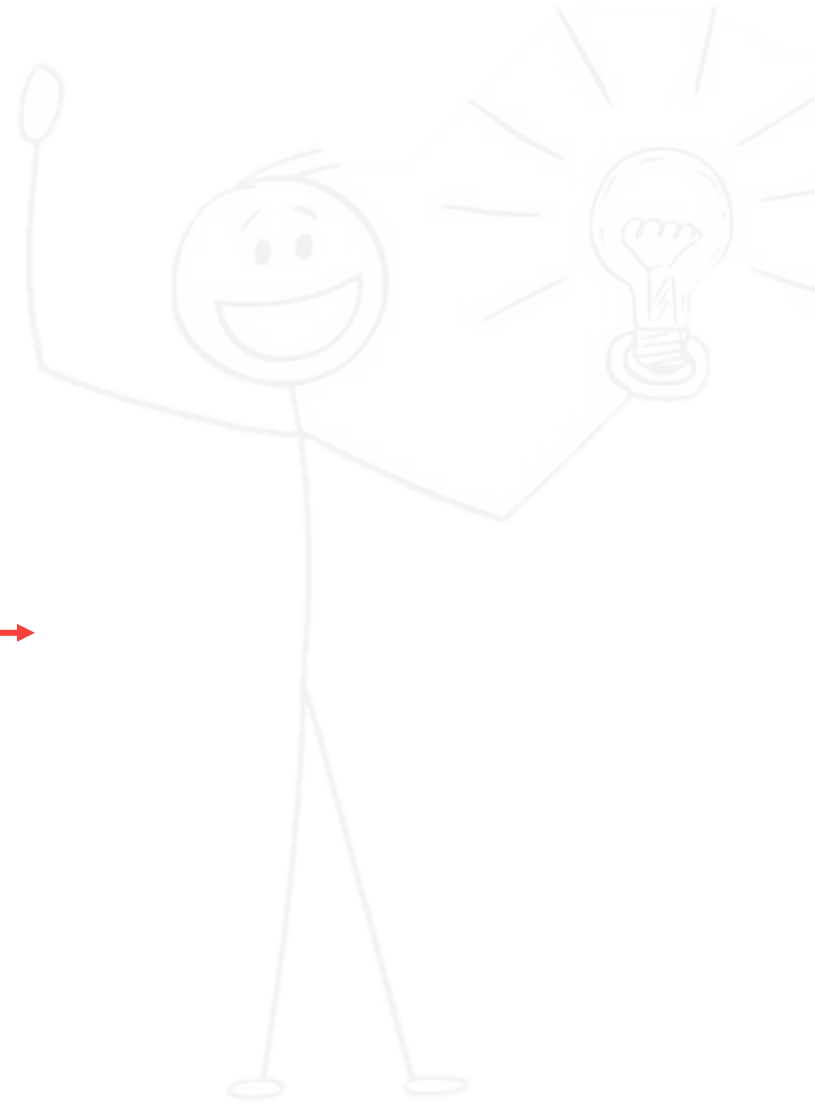
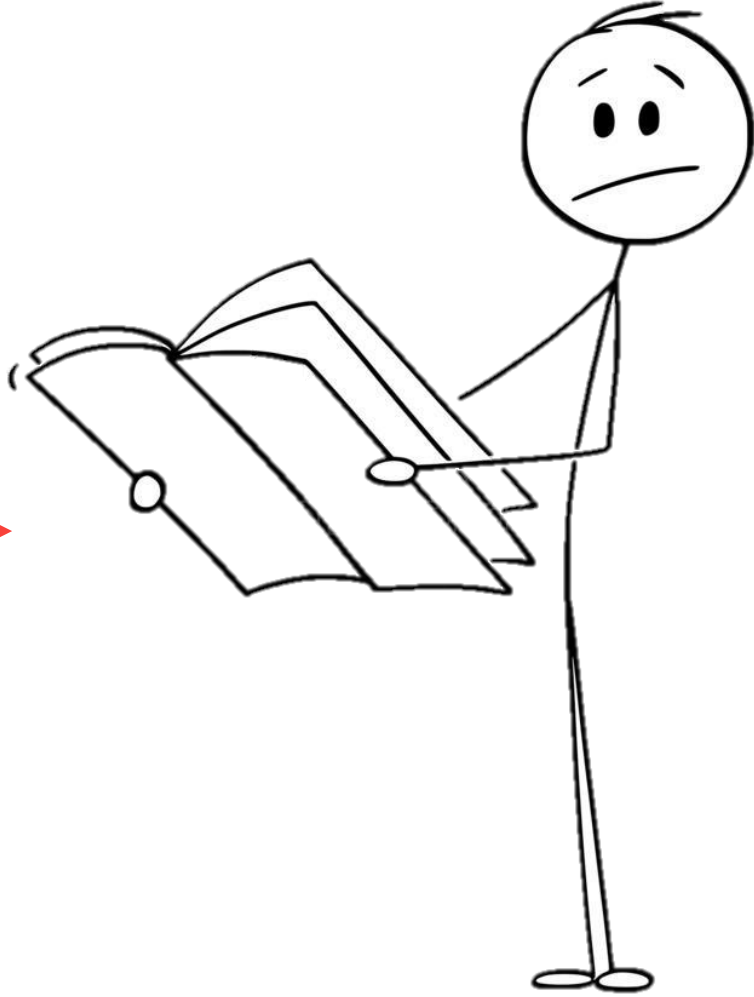
Hvad er referencesituation i vandløbene?

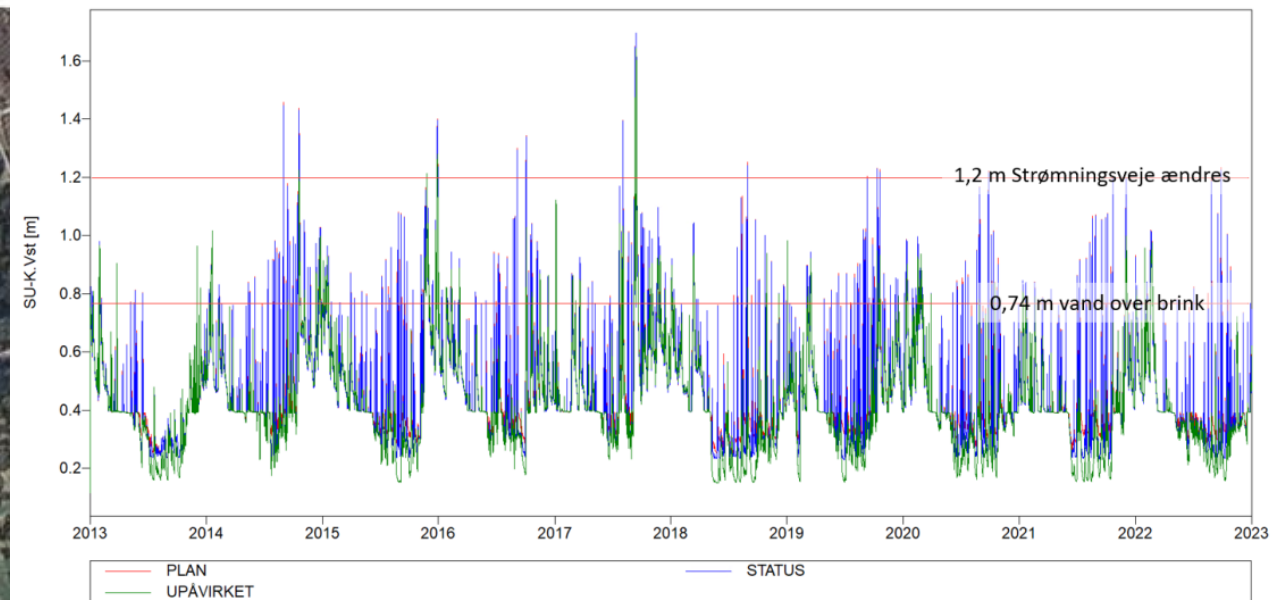
- Hvad er et upåvirket naturligt vandløb?
- Giver en naturlig afstrømning og et påvirket profil den naturlige vandstandsvariation?

www

Eksempel på hydrauliske beregninger

Overbrink – Oversvømmelse	Upåvirket	Status	Plan (1,05 l/s/ha)	Plan (0,75 l/s/ha)	Plan (0,65 l/s/ha)
Døgn pr. år	18,2	29,2	30,19	30,02	29,98
Døgn pr. sommer	1,7	8,0	8,43	8,35	8,33
Døgn pr. vinter	16,5	21,2	21,76	21,68	21,65
Hændelser pr. år	16,6	67,8	69,46	69,16	69,16
Hændelser pr. år - sommer	1,3	28,1	28,98	28,88	28,88
Hændelser pr. år - vinter	15,3	39,7	40,48	40,28	40,28
Maksimal varighed [døgn]	14,4	14,6	14,64	14,66	14,66
Middel varighed [døgn]	1,1	0,4	0,43	0,43	0,43
Maksimal varighed sommer [døgn]	12,2	7,0	14,07	14,08	14,08
Maksimal varighed vinter [døgn]	14,4	14,6	14,64	14,66	14,66

Eksempel på hydrauliske beregninger

Overvej hvilken af to veje I vil gå:

- Følge klagens netværks retningslinjer i forhold til nul-tolerance omkring påvirkning ift. en upåvirket situation
- Lave en helhedsplanlægning, hvor I (typisk kommunen og forsyningen i fællesskab) gennemgår jeres vandløb og vurderer, hvor vandet må/skal være og brug dette som retningslinje for jeres efterfølgende vurderinger.

*Beregningerne kan være de samme, men tolkningen er forskellig.

